

talt sig, som om det var Hensigten, der laa bag ved, at man skulde benytte en eller anden tilfældig Leilighed til at gribe Offensiven; thi det er tvært derimod udtryffeligt udtalt fra min Side, at man ogsaa fra et militært Standpunkt maatte erkende det Samme, som almindelig sund Menneſteforſtand giver, at det at tænke paa offensive Foretagender fra vor Side vilde være Vanvid, at vi kun kunne gjøre en eneste Ting, det at indrette vor militære Ordning paa Grundlag af, at den kun skal tilvejebringe et Forſvar, naar vi blive angrebne. Og hvad ſtaar der ſaa videre om denne Forſvarsordning? Der ſtaar, at den „bør derhos være ſaa ſtærk, at den gjør en Krantſe af Landets Neutralitet mindre ſandsynlig“. Dette Ord „Neutralitet“ er blevet ſaaledes miſforſtaaet, at man lægger noget Andet i det, end der ligger deri. Der ſtaar jo ikke Andet, end at Ordningen bør være ſaa ſtærk, at man maa forudsætte det lidet rimeligt, at vi vilde blive angrebne. Og hvad ſkal den ſtræbe hen til? Det ſtaar paa ſamme Sted: „i Tilfælde af ufrivilligt Fredsbrud at kunne ſikre Landets Exiſtens“. Det er Maalet, ſom Krigsbeſtyrelſen opfatter det, det Maal, at derſom man vil myrde os, vil os til Livs, vi da kunne gjøre, hvad vi kunne. Jeg nærer den Tro — og jeg beklager, at jeg forleden ikke har været tydelig nok i mit Foredrag, fordi jeg maatte ved Slutningen nar træt — at naar vi indrette os paa en ſimpel naturlig Baſis, kunne vi ogsaa udrette Noget, noget Mere, end hvad der her er blevet kaldet nogle Dage eller Uger. Derſom noget af de ærede Medlemmer er i Stand til at overbevise mig om, at vi paa et andet, billigere Grundlag kunne tilvejebringe et Forſvar, ſom er bedre, ſkal Intet være mig hjerere. Jeg har imidlertid overveiet diſſe Ting ſaa meget, at det for mig ſtiller ſig, ſom at den Grundbetragtning, diſſe Lovforſlag gaa ud fra, er den naturlige og bedste. Det er, for at ſamle det med et Par Ord, den Grundbetragtning, at vort Land maa opfattes paa den Maade, at Sjælland er Landets naturlige Fæſtning, at Sjælland, omgivet af Sunde og Belter, er en Fæſtning, der har brede, vaade Grave om ſig, bag hvilke vi, naar vi nødsages dertil, kunne trække os tilbage for at mobilisere vor Hær og ubruſte vor Flaade, at vi ſkulle forſvare denne Fæſtning paa ſaadan Maade, at vi, ſaa længe det er muligt, ogsaa forſvare dens Grave ved Hjælp af vor Flaade, ogsaa forſvare dens Udenværter, ſom ere Jyen og de andre Der, ſaa længe vi kunne det. Det er derfor jeg mener, at vi ſkulle være glade ved, at der er et Sted, hvor vi af Naturen have en Fæſtning, og det er derfor, jeg mener, at vi ogsaa ſtaa lige over for den Pligt, at styrke denne Fæſtnings Forſvar ſaa meget ſom mulig. Det er den Betragtning, der ligger til Grund for min Opfattelse af det Hele, at vi kunne udrette noget Virkeligt og Godt, naar vi indſtrænke os til det beſtemte Maal kun at ville forſvare os og forſvare

os paa den Maade, ſom her nærmere er angivet. Jeg har en ſaa beſtemt Føleſe af, at det kan blive et Livsspørgsmaal, at jeg har maattet offere Overveieſen deraf mange Tanker. Er man i Stand til at kunne overbevise mig om, at det kan gjøres bedre paa anden Maade, ja, ſaa ſlutter jeg mig med ſtorſte Glæde dertil.

Dan: Naar det er blevet udtalt baade her i Salen og udenfor, at det maatte ikke er heldigt, at den høitærede Miniſter er fremkommen med alle diſſe forſkjellige Forſlag om Forſvarsveſenet paa een Gang, ſaa maa det jo ſtaa hen. Det kan være muligt, men jeg tillader mig at mene, og paaftaa, at det er rigtigt, thi det er aabent og ærligt, og jeg vil ſpørge: Hvis Forholdet havde været omvendt, og kun nogle af diſſe Forſlag vare fremkomne, men dog paa en ſaadan Maade, at man kunde have en ſikker Formodning om, at der vilde blive flere Forſlag fremlagte, vilde ſaa ikke den modſatte Indvending have gjort ſig gjældende, og vilde man ſaa ikke have været tilbøielig til derpaa at begrunde en Betænkelighed, ſom nu ikke er tilſiede? Jeg mener, at det er godt, at man har ſaaet Alt paa een Gang, idet man da har den Overſigt, ſom er nødvendig for at danne ſig en Anſkuelse med Henſyn til de finantielle Virkninger af diſſe Forſlag. Det er Noget, ſom jeg tror, at vi Alle uden Undtagelse have paa Føleſen, at denne Sag ikke alene har en finantiel Betydning, men endogsaa en meget ſtor finantiel Betydning. Det kan imidlertid efter min Mening dog ikke være rigtigt at ſtille det finantielle Henſyn ſaaledes i Spidsen, at man gjør det til det ene Overveiede, og navnlig vil jeg ſige, at naar man gaar frem, ſaaledes ſom det har været Tilfældet baade i Tale og Skrift, ſaa at man ſiger: Vi vilde udgive f. Ex. 4 Millioner Rd. til Forſvarsveſenet og ikke en Skilling mere, ſaa er jeg enig med dem, der mene, at dette Udgangspunkt er aldeles feilagtigt, ja bagvendt. Naar ſøft det Spørgsmaal: Stulle vi overhovedet have et Forſvarsveſen? er beſvaret ſaaledes, ſom jeg mener, at det kun kan beſvares, nemlig med det beſtemte Ja, ſaa maa man tage Følgerne deraf og være ſig bevidſt, at vi ikke kunne ſlippe for godt Kjøb. Det er jo ganſke indlydende, at ſmaa Stæter, naar de vilde have et Forſvarsveſen, maa paatage ſig forholdsvis meget ſtorre Byrder, Offre, Forpligtelſer, eller hvad man nu vil kalde det, end de ſtorre Magter. Nu vil jeg ſige, at, derſom man tænker ſig den Skæbne, ſom Gud forbyde, at vort Fædreland ved en eller anden Begivenhed kom ind under et fremmed Lands Overhøiſhed, alſaa ind under en anden Enhed, en anden Nationalitet, ſaa tror jeg dog, at det vilde falde med en ſæddeles ſjælgelig Veegt paa vor Anſvarsføleſe, om Bevillingsmyndigheden paa nogen Maade ſkulde kunne tilregne ſig en væſentlig Skyld i, hvad der var ſet, og dertil ſkal jeg endnu minde om, at